

“тюрбе” бива измествана от *теке*⁶⁹. Поради свещеността на мястото, археологически проучвания на тюрбета не са извършвани, макар че гробовете будят интерес с неимоверно големите си размери (дължина 2.35-5.25 м).

Освен погребелния обред, важен елемент от погребалните практики са задълженията към покойника. Те са пряко отражение на представата за смъртта и задгробния живот и могат да бъдат разделени на две групи – “доглеждане” и “помен”.

Доглеждането – това се всички обредни действия от мига на настъпването на смъртта до зариването на гроба. В Източноправославния канон не съществуват строги предписания как трябва да се догледа покойника. Първото ритуално действие е затварянето на очите на покойника, познато още от гръко-римската античност (*Вакарелски 1990: 59*). Следващото действие е известяването на общността, извън дома на покойника, за настъпилата смърт. Християните известяват чрез биене на църковната камбана по специфичен начин. Мъртвият трябва да се оплаква на висок глас “пролей сълзи над умрелия, като да си подвъргнат на жестока злочестина” (*Сир.38:16*), като тъжбата трябва да продължи “според достойнството му, ден или два” (*Сир.38:17*). Оставянето на белези по тялото или косата на опечалените е забранено: “не правете резки по тялото си и не стрижете косата над очите си за умряло” (*Втор.14:1*). При мюсюлманите сунити известяването става като ходжата извиква от минарето на джамията.

След известяването се извършва обредно къпане. В християнския догмат няма строго предписание как трябва да бъде извършено къпането – не е определен броят на къпачите, мястото за извършването му и течността, използвана за тази цел. При мюсюлманите мъжете биват къпани от свещенослужител, а жените – от жени. Къпането се извършва с притоплена за случая вода, върху специална скара, наречена *тенешира*⁷⁰, която се използва при всеки починал и се съхранява в джамията. След изкъпването при Християните се извършва обредно обличане, обикновено в специално приготвени за случая дрехи. Относно обличането в Библията се казва: “облечи прилично тялото му” (*Сир.38:16*). Определението “прилично” позволява доста широка интерпретация и по тази причина в България могат да се открият множество регионални различия. В годините след Втората Световна война мъжете започват да бъдат погребвани в официален черен костюм, жените в официални рокли или костюми с дълги поли в черен или тъмен цвят. При мюсюлманите традиционният обичай се запазва през вековете – тялото не се облича с дрехи, а е обвива в специален бял плат – *кефин*⁷¹.

⁶⁹ *tekke* – тур. Жилище на дервиши – мюсюлмански манастир

⁷⁰ *teneşir* – тур. от перс. Скара или писка маса, върху която бива къпан покойникът

⁷¹ *kefen* – (тур. от араб.) бяло платно с което се увива мъртвеца; покров